

Svenljunga kommun

Rektorn vid gymnasieutbildningen i Svenljunga

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i gymnasieutbildningen i Svenljunga
i Svenljunga kommun

Tillsyn i gymnasieutbildningen i Svenljunga

Skolinspektionen genomför tillsyn i Svenljunga kommun under våren 2014.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gymnasieutbildningen i Svenljunga besöktes av Skolinspektionen den 24 och 25 april 2014.

Fakta om skolenheten

Gymnasieskolan i Svenljunga kommun ligger i centrala Svenljunga. Gymnasieutbildningen är integrerad med Svenljunga vuxenutbildning och sorterar organisatoriskt under verksamhetsnamnet Lärcentrum. Gymnasieutbildningen leds av en rektor som också är rektor för vuxenutbildningen. De flesta funktioner, såsom elev- och personaladministration, ekonomi, schemaläggning och verksamhetsplanering delas således med vuxenutbildningen. Under läsåret 2013 hade skolenheten 38 inskrivna elever.

Utbildningen på Svenljunga gymnasium omfattar läsåret 2013/2014 fyra introduktionsprogram;

Preparandutbildning

Yrkesintroduktion

Individuellt alternativ

Språkintröduktion

I kommunen finns ingen gymnasieskola med nationella program vilket innebär att Svenljunga gymnasium inte kan erbjuda eleverna integrerad läsning med nationella program. Däremot ges eleverna möjlighet att läsa gymnasieämnen inom vuxenutbildningens grupper.

Undervisningen bedrivs av ett lärarlag som också inbegriper en samordnar- eller elevcoach vilken deltar i undervisningen och utarbetandet av elevernas individuella studieplaner. Coachen genomför individuella samtal med eleverna kontinuerligt under terminen. Här behandlas främst elevens utveckling mot målen men samtalen ska också utgöra en möjlighet för eleverna att utöva inflytande i utbildningen. Coachens uppgift är också att samverka med hem, kurator och eventuella andra instanser som anses gynna elevernas utveckling mot målen.

Under läsåret 2012/2013 sattes 16 betyg i grundskolans ämnen, ett betyg i gymnasieämnen och 14 kursbetyg i svenska som andraspråk för elever på introduktionsprogrammet Språkintröduktion.

Helhetsbedömning

Skolverket genomförde en utbildningsinspektion på skolan år 2007 (Dnr 53-2006:3417) vilken visade att utbildningen på gymnasiet i huvudsak var av god kvalitet. Gymnasieutbildningen i Svenljunga ger under föreliggande tillsyn intryck av att vara en skola där eleverna trivs och får en bra grund för vidare studier och inför arbetsmarknaden. Skolinspektionen möts under sitt besök av en rektor som uppvisar ett engagemang och en förtrogenhet med den verksamhet som bedrivs på skolan. Intervjuade elever upplever att de möts av positiva och professionella lärare som försöker motivera och utmana dem i så stor utsträckning som möjligt.

Tillsynen visar dock att skolan i dagsläget saknar tydliga rutiner för hur man skyndsamt utreder elevers rätt till särskilt stöd. Det saknas även rutiner för hur åtgärdsprogram upprättas och följs upp. Elevhälsan för eleverna på introduktionsprogrammen (IM) fungerar inte heller såsom författningarna gör gällande. Skolinspektionen bedömer att skolan har goda möjligheter att coacha och motivera sina elever på IM för att nå utbildningens mål. Däremot saknar eleverna tillgång till relevanta kompetenser som ska ingå i ett elevhälsoteam, såsom exempelvis specialpedagog. Skolan har inte heller lyckats få eleverna att använda sig av den kompetens som finns inom det centrala elevhälsoteamet. Detta sammantaget gör att eleverna inte kan sägas ha en elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Vidare visar tillsynen att rektor driver ett systematiskt kvalitetsarbete som är väl förankrat bland lärarna och övrig personal på skolan. De senaste åren har fokus legat på bemötande och målet har varit att skapa ett inbjudande klimat för alla som vistas på skolan, något som Skolinspektionen bedömer ha satt avtryck hos såväl elever som personal. Dock är antalet satta betyg sett till antalet elever på introduktionsprogrammen relativt få, vilket ytterligare bör analyseras inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Svenljunga kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 29 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Svenljunga kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att rektor skyndsamt utreder behovet av särskilt stöd.
- Se till att utredningen sker i samråd med elevhälsan.
- Se till att åtgärdsprogram beslutas av rektorn och att det av programmet framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare framgår att rektor ska se till att behovet skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Vidare ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

På Svenljunga gymnasieutbildning finns vid inspektionstillfället enligt rektor, lärare och coach inga tydliga rutiner eller strukturer avseende hur man möter elever i behov av särskilt stöd. I dagsläget görs eller dokumenteras enligt de intervjuade inte några direkta utredningar av elevers behov. Inga åtgärdsprogram upprättas på skolan utan istället revideras eller anpassas elevernas individuella studieplaner vid behov. Vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen har ett arbete påbörjats med att upprätta en mall för åtgärdsprogram. Då inga åtgärdsprogram ännu upprättats har inte heller elever och vårdnadshavare givits möjlighet att delta under denna process.

Rektorn och intervjuade lärare uppger att skolan behöver skapa tydligare strukturer avseende hur de utreder elevers eventuella behov samt hur de upprättar åtgärdsprogram, detta för att kunna säkerställa att eleverna ges det särskilda stöd de har rätt till. Intervjuade lärare uppger vidare att skolan utöver en formell gång för arbetet med särskilt stöd saknar en specialpedagogisk kompetens i lärarlaget. Utredningar av elevers eventuella behov sker således – enligt rektor, lärare och elevcoach – inte i samråd med en specialpedagogisk kompetens, eller med andra funktioner i en elevhälsa.

Lärarna upplever dock att insatser görs fortlöpande för att skapa ett kreativt och stöttande klimat i elevgrupperna. På skolan finns en ambition att se och följa varje elev utifrån ett helhetsperspektiv. Uppstår problem av olika slag tas kontakter med föräldrar eller instanser som anses lämpliga i det specifika fallet (exempelvis socialtjänst och kurator). Även om skolan uppvisar flera kreativa lösningar och ett engagemang i att stötta varje elev utifrån dess specifika förutsättningar bedömer Skolinspektionen att arbetet kring särskilt stöd behöver utvecklas för att vara i enlighet med författningarna.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen se till att rektor skyndsamt, och i samråd med elevhälsan, utreder en elevs eventuella behov av sär-

skilt stöd. Vidare ska huvudmannen se till att ett åtgärdsprogram, som beslutas av rektor, utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Svenljunga kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.
- Se till att elevhälsan arbetar hälsofrämjande.
- Se till att elevhälsan omfattar psykologiska och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Av skollagen framgår att för eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta psykologiska och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

På Svenljunga gymnasieskola finns ingen elevhälsa, i den bemärkelsen att det finns en sammanhållen instans med relevant kompetens för att kunna arbeta förebyggande, hälsofrämjande och stötta eleverna mot utbildningens mål på skolan. Däremot har eleverna möjlighet att kontakta kommunens centrala elevhälsoteam. En gång per år erbjuder den centrala elevhälsan skolans elever ett hälsosamtal.

Under intervju med skolans coach, vars uppdrag är att samordna insatser och kompetenser kopplade till elevers behov och förutsättningar, framkommer att hans arbete i stor utsträckning handlar om att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Dock uppstår det ett informationsglapp när coachen exempelvis inte kan följa upp den hjälp en elev fått via kuratorn eftersom de inte har några gemensamma kontakt- eller kommunikationsytor. Här efterlyser coachen en utökad samverkan och kommunikation för att - i större utsträckning än vad som är möjligt idag - tillsammans med elevhälsoteamet kunna stötta eleverna mot utbildningens mål. Under de centrala intervjuerna uppger representanter från förvaltning och nämnd att det centrala elevhälsoteamet nog inte har uppmärksammat sitt uppdrag i att arbeta förebyggande och hälsofrämjande mot denna elevgrupp.

En representant från det centrala elevhälsoteamet uppger att hon har sporadisk kontakt med eleverna på skolan, men utöver det hälsosamtal som erbjuds sker i princip inget förebyggande eller hälsofrämjande arbete. Hon menar att eleverna hellre tar kontakt med ungdomsmottagningen än med elevhälsoteamet. Hon uppger vidare att när elever är i behov av psykologisk stöttning, från exempelvis BUP, läggs ansvaret för att denna kontakt initieras ofta på föräldrarna. I intervju med rektor, lärare och förvaltning framkommer att tillgång till specialpedagog för eleverna på IM saknas. Även tillgången till psykolog uppges i dagsläget vara otillräcklig, bland annat på grund av sjukskrivningar.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudman se till att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Huvudman måste även se till att elevhälsan omfattar psykologiska och specialpedagogiska kompetenser.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Rektorns ansvar, Lgy 11 2.6

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Michael Erenius och utredare Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Lotta Nyren
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.